

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/42/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614202111
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4614202111.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: J. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., K. XXXX/X, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Ladislav Barát, s. r. o. so sídlom v Nitre, Školská 3, IČO: 36 868 639, proti odporkyni: M. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., K. XXXX/X, zast. JUDr. Martinom Kákošom, advokátom so sídlom v Topoľčanoch, Bernolákova 1546/32, o zníženie výživného a vzájomnom návrhu odporkyne o zvýšenie výživného, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 26. novembra 2014 č. k. 5C/66/2014-363, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na zníženie výživného **p o t v r d z u j e**.

V napadnutej časti týkajúcej sa zvýšenia vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni a v časti zročného výživného rozsudok súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že návrh **z a m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa na zníženie výživného zamietol. Zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 7P/34/2011-223 zo dňa 22. 10. 2012 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni zo sumy 200 eur mesačne na sumu 250 eur mesačne, ktorú sumu je navrhovateľ povinný platiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred do rúk odporkyne s účinnosťou od 01. 09. 2014. Zročné výživné za obdobie od 01. 09. 2014 do 30. 11. 2014 v sume 150 eur uložil navrhovateľovi zaplatiť odporkyni do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V ostaných častiach uvedený rozsudok zostal nezmenený. Vo zvyšku vzájomný návrh odporkyne zamietol. Rozhodol, že o náhrade trov konania súd rozhodne samostatným uznesením. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na zníženie výživného zo sumy 200 eur na sumu 70 eur mesačne nie je dôvodný a vzájomný návrh odporkyne, ktorým žiadala zvýšenie výživného zo sumy 200 eur na sumu 350 eur je dôvodný iba čiastočne, nakoľko došlo k podstatnej zmene pomerov na strane odporkyne.

Vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči odporkyni bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 7P/34/2011-223 zo dňa 22. 10. 2012 k 04. 03. 2012, a to v sume 200 eur mesačne, kedy oficiálne bol navrhovateľ evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 11. 10. 2000, dňa 12. 04. 2012 uzavrel pracovnú zmluvu so zamestnávateľom Rebeca Style, s. r. o., nastúpil do práce dňa 12. 06. 2012, druh práce - pomocné upratovacie práce, v júni mal príjem 188,93 eura a v júli až septembri 283,38 eura za každý mesiac. Vykonával aj podnikateľskú činnosť namiesto svojej matky, na ktorú bolo vedené živnostenské oprávnenie. Pokiaľ ide o jeho výdavky, predložil súdu doklady o úhrade

dane za chatu na R. vo výške 28,02 eura ročne, električky 144,06 eura polročne, vody 23,98 eura a účty za telefón v O2 a Orange cca 50-60 eur mesačne za oba telefóny, predložil čestné prehlásenie U. M., v ktorom uvádzal, že kúpil nehnuteľnosť od manželov Q. a čestné prehlásenie brata L. B., že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti v kat. úz. U., zapísaných na LV č. XXX. Vyživovaciu povinnosť mal aj voči mal. A., nar. XX. XX. XXXX. Odporkyňa v tom čase nastúpila do 1. ročníka Strednej zdravotníckej školy - odbor očný optik v Bratislave, s čím boli spojené zvýšené náklady - ZRPŠ 25 eur, anglický jazyk 25 eur, nemecký jazyk 21 eur, informatika 10 eur, internát mesačne 35 eur, vlak 30 eur, električka 11 eur, obedy 30 eur, vreckové 60-70 eur mesačne, telefón 10 eur, krúžky 10 eur, lieky 10 eur. Matka odporkyne pracovala ako rehabilitačná pracovníčka s čistým mesačným príjmom 430 eur, poberala daňový bonus 40,04 eura. Vyživovaciu povinnosť mala aj voči synovi A., ktorému platila ZRPŠ - 10 eur, knihy 15 eur, triedne 5 eur, zošity 15 eur, 2 krúžky po 5 eur ročne, obedy 20 eur, družina 6 eur, plávanie 5 eur mesačne. Ročne výbavu na hokej 120 eur. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa aj Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 7P/34/2011 vyplynulo, že podnikateľská činnosť matky navrhovateľa je vedená na ňu len formálne, pričom v skutočnosti ju zabezpečoval navrhovateľ. Táto skutočnosť vyplynula z výpovede svedkyne L. B., ako aj z výpovede matky odporkyne W. B. a odporkyne, ktoré opisovali ich životnú úroveň, ktorú im, kým žili v spoločnej domácnosti, zabezpečoval práve otec - navrhovateľ, aj keď z písomných dokladov vyplýva, že navrhovateľ bol evidovaný ako nezamestnaný a posledných 11 rokov nikde nepracoval. V rozpore s ich doterajšou životnou úrovňou je aj to, že všetok majetok, ktorý nadobudli počas manželstva, je písaný na iné osoby a že životnú úroveň, akú mali rodičia nemohla zabezpečovať iba manželka navrhovateľa (a matka odporkyne) zo svojho príjmu a tvrdenie otca, že dovolenku na Kube financoval z úspor, ktoré mal, keď pracoval v hydinárňach, sa javí ako účelové, pretože ak by bol otec 11 rokov nezamestnaný ako tvrdí, boli by sa úspory už dávno minuli, a teda predchádzajúce rozhodnutie prvého stupňa o výške výživného odvolací súd posúdil ako primerané schopnostiam a možnostiam rodičov zistených v konaní.

Pokiaľ sa jedná o súčasnú situáciu navrhovateľa, navrhovateľ tvrdil, že došlo na jeho strane k podstatnej zmene pomerov od poslednej úpravy výživného, a to k zníženiu jeho príjmu, pretože dňa 29. 07. 2013 skončil jeho pracovný pomer u zamestnávateľa REBECA -STYLEL, s. r. o. a od augusta 2013 je samostatne hospodáriacim roľníkom, má zvýšené výdavky najmä na nájomné 200 eur, zhoršil sa mu zdravotný stav, má bolesti chrbtice. Navrhovateľ však podstatnú zmenu svojich pomerov nepreukázal, najmä nepreukázal, že od poslednej úpravy výživného došlo k poklesu jeho príjmu. Svoju podnikateľskú činnosť navrhovateľ už aktuálne vykonáva nie fiktívne, ale legálne, od augusta 2013 je samostatne hospodáriacim roľníkom a jeho doterajší príjem ako zamestnanca s minimálnou mzdou sa zmenil práve v jeho prospech, keďže je podnikateľom, a nie zamestnancom. Sám navrhovateľ uviedol, že jeho mesačný príjem z tejto činnosti je 600 eur mesačne, pričom v čase poslednej úpravy výživného v spoločnosti Rebeca Stylel, s. r. o. v júni mal príjem 188,93 eura, v júli až septembri 283,38 eura za každý mesiac. Medzi výdavky navrhovateľa patrí nájomné 200 eur mesačne, nájomné za nebytové priestory 94,98 eura štvrťročne. Jeho výdavky sú na energie - platené raz polročne okolo 260 eur, voda 40 eur, za odpady platí 24 eur ročne, tiež navrhovateľ predložil telefónne účty, cca platí 30 eur mesačne, výdavky na syna A., nar. XX. XX. XXXX, ktorého má v striedavej starostlivosti s manželkou, má cca 50 eur mesačne (poplatok za plavecký kurz, poplatok za ŠKD v ZŠ W., oblečenie), má výdavky na benzín týždenne okolo 30-40 eur.

V zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine majú deti právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Životná úroveň navrhovateľa sa od poslednej úpravy neznížila, práve naopak, je už podnikateľom, môže si svoje výdavky na pohonné hmoty a náklady s prevádzkou započítavať ako podnikateľské výdavky, taktiež od poslednej úpravy výživného sa zmenila situácia navrhovateľa v tom, že v domácnosti, v ktorej býva, býva s ďalšou osobou, ktorá má pravidelný mesačný príjem, a to s L. T. F., čo navrhovateľ sám potvrdil. Pokiaľ navrhovateľ nepredložil potvrdenie o príjmoch svojej priateľky, vzhľadom na štandardné príjmy lekára v zdravotníctve je nepochybné, že táto zamestnaná lekárka má príjem vyšší než je príjem priemernej mzdy v národnom hospodárstve a z takéhoto príjmu by sa mala podieľať na výdavkoch na domácnosť, pričom sám navrhovateľ uviedol, že sa sama na týchto výdavkoch aj podieľa, dokonca mu zaplatila aj zahraničnú dovolenku v A.. Pokiaľ navrhovateľ tvrdil, že má zvýšené výdavky ohľadom aktuálnej potreby platby nájomného v sume 200 eur, z vykonaného dokazovania už v predchádzajúcom konaní vyplynulo, že v skutočnosti postavili chatu manželia B., čiže navrhovateľ so svojou manželkou z príjmov počas manželstva, uvedený výdavok, pokiaľ aj navrhovateľ predložil v tomto konaní hore uvedenú nájomnú zmluvu zo dňa 01. 01. 2013 a čestné prehlásenie p. U. M.,

súd považoval za účelový. Pokiaľ by životná úroveň navrhovateľa nedovoľovala žiť na chate na R., navrhovateľ je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti na K. ulici s obytnou plochou 400 m², kde sa môže nasťahovať. Navrhovateľ tvrdí, že sa tam nechce nasťahovať z dôvodu sporov s jeho matkou i manželkou, v konaní však bolo preukázané z hore uvedených dokladov, že tieto spory začali až po tom, ako sa navrhovateľ odsťahoval. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že odkedy navrhovateľ opustil domácnosť, neprispieval na chod tejto domácnosti a na výživu svojich detí. W. B., jeho manželka a matka jeho detí sa musela domáhať určenia vyživovacej povinnosti súdom a následne pristúpila k podaniu trestného oznámenia a návrhu na vykonanie exekúcie právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom, pričom dlh navrhovateľa na výživnom na obe deti dosiahol sumu 4.700 eur, ktorú navrhovateľ zaplatil až po tom, ako začala exekúcia a zaplatil jednorazovo tak, ako to vyplýva z vyššie uvedených dôkazov, čiže navrhovateľ mal finančné prostriedky, keď bol schopný v 14-dňovej lehote na podanie námietok zložiť celú túto sumu. Pokiaľ ide o zdravotný stav navrhovateľa, súd mal najmä lekárskymi správami L. L. D. a L. R. F. preukázané, že navrhovateľ má zaznamenané problémy s chrbticou už od roku 2004, pričom došlo k zhoršeniu problémov s chrbticou od septembra 2013, resp. v marci 2014, kedy bol aj PN, čo obmedzilo jeho pracovnú schopnosť - zákaz dvíhania predmetov nad 5 kg, stáť celých 8 hodín alebo sedieť. Tieto zdravotné problémy však navrhovateľovi nebránia vo vykonávaní jeho činnosti samostatne hospodáriaceho roľníka, nie je dlhodobo PN, navštevuje neurologičku, ktorá ho lieči a jeho stav stabilizuje. Z čestného prehlásenia R. L. zo dňa 07. 10. 2014 - konateľky Rebeca-style s. r. o., ktoré predložil sám navrhovateľ, mal súd preukázané, že táto firma sa zaoberá textilom, p. L. musí cestovať obchodne do Turecka a bola nútená zaučiť J. B., a preto pozvala jeho aj jeho blízku rodinu na náklady ich spoločnosti, aby ho zoznámila s jej obchodnými partnermi v Turecku, teda z uvedeného čestného prehlásenia bolo preukázané, že navrhovateľ spolupracuje aj so spoločnosťou Rebeca-style s. r. o., vďaka ktorej má ďalšie príjmy, resp. iné benefity. Od poslednej úpravy výživného však došlo k podstatnej zmene pomerov na strane odporkyne, t. č. je už plnoletá, zvýšili sa jej výdavky na pokrytie nákladov posledného - 4. ročníka štúdia na Strednej zdravotníckej škole v Bratislave - objektívne preukázané výdavky na stužkovú slávnosť + šaty, topánky a ostatné oblečenie na stužkovú, rastúce ceny v Bratislave na cestovnom a ubytovaní, ako aj výdavky súvisiace so zdravotným stavom odporkyne. Odporkyňa mesačne platí za internát 38 eur (od apríla sa zvýšilo nájomné), jedna cesta vlakom do Bratislavy je 2,92 eura, čo je mesačne spolu 24 eur, električku 15 eur, poistenie 10 eur mesačne, to jej platí matka, vreckové dostáva na týždeň 25 eur, čo je mesačne 100 eur, platí na internáte večere, jedna večera je 2,20 eura, mesačne cca 40 eur, v študentskom bufete stojí obed 3 eurá, mesačne to je 60 eur, telefón platí mesačne 10 eur, keď je doma, potrebuje internet na komunikáciu so školou, čo mesačne platí matka 15 eur. Dlhodobo užíva lieky 30 eur, lieči sa na nefrológii, urológii a gynekológii, v 3. ročníku sa skladali na stužkovú, za rok mali zaplatiť 300 eur, plus 80 eur zaplatí na fotky, tablo a oznámenia. V júni idú na školskú exkurziu, odbornú prax do Nemecka - 85 eur na dva dni, ZRPŠ zaplatila matka 25 eur, za zubára platí ročne 75 eur. Odporkyňa nosí okuliare a kontaktné šošovky, ročne cca 250 eur. Matka odporkyne pracuje naďalej v Nemocnici s poliklinikou n. o. na rehabilitačnom oddelení ako fyzioterapeutka, mesačne zarába v čistom cca 474,05 eura (567,32 eura v hrubom). Vyživovaciu povinnosť voči odporkyni si plní dobrovoľne, osobne sa o ňu aj stará, vzhľadom na vek odporkyne už len v 1/5-ine vyvažuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľa svojou osobnou starostlivosťou. Vyživovaciu povinnosť má aj voči synovi A., ktorého má v striedavej starostlivosti s navrhovateľom. Výdavky má: ročne platí za vodu 100 eur, drevo 1.000 eur ročne, pupočníkovú krv 20 eur, smeti 50 eur ročne, hokej na A. cca 400 eur ročne, 120 eur je členské do klubu, 120 eur do kabíny ročne na opravu šatní, na rozhodcov a pod., benzín mesačne 60 eur, 30 eur elektrika mesačne, Timkovi platí poisťku 15 eur mesačne, telefón 30 eur mesačne, platí krúžky - hokejbal 5 eur, plávanie 10 eur mesačne, M. dáva stravu, kupuje oblečenie, hygienické potreby, vreckové 20 eur týždenne jej dáva, cestovné do školy, čo treba v škole zaplatiť, napr. stužkovú, knihy, výlety, exkurzie, posledná bola v Brne - 100 eur, zubárovi - 20 eur za Nikolu 22. 08. 2014, iný príjem okrem od zamestnávateľa Nemocnice v Topoľčanoch nemá. Z výpovede svedkyne L. B. - matky navrhovateľa a starej matky odporkyne mal súd preukázané, že pokiaľ ide o kúrenie - kúria spolu, tiež majú výdavky aj na spracovanie a uloženie dreva cca 100 eur, vodu za rok platila 109 eur. L. B. pracuje pre poisťovňu, nevesta, ani vnučka - odporkyňa nepracujú pre poisťovňu, ona kúpila auto Chevrolet Aveo vnučke - odporkyni k 18. narodeninám. Zaplatila akontáciu a potom má splátkový kalendár a spláca leasing 234 eur mesačne do roku 2016. Pokiaľ navrhovateľ žiadal započítať poisťnú sumu, ktorá má byť vyplatená odporkyni za dožitie, súd považuje túto jeho požiadavku za mylnú, keďže na túto poisťku žiadnym spôsobom neprispel, ale vklady na ňu dávala jeho matka L. B., rovnako ako aj v prípade stavebného sporenia, na ktoré prispela stará matka odporkyne, čo bolo preukázané z výpovede svedkyne - starej matky odporkyne L. B., ako aj z čestného prehlásenia a dokladov predložených svedkyňou. Z výsledkov

vykonaného dokazovania vyplýva, že návrh navrhovateľa na zníženie výživného nie je dôvodný, keď nebol preukázaný na strane navrhovateľa pokles jeho príjmu, resp. zmena majetkových pomerov, skôr došlo na jeho strane od poslednej úpravy výživného k zvýšeniu jeho životnej úrovne tak, ako je to vyššie popísané, preto súd jeho návrh na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol. Je tu však dôvodná potreba upraviť výživné na odporkyňu zo strany navrhovateľa, vzhľadom na podstatnú zmenu pomerov na strane odporkyne, a preto, pokiaľ ide o vzájomný návrh odporkyne, ktorým žiadala zvýšenie výživného zo sumy 200 eur na sumu 350 eur, súd rozhodol tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni zo sumy 200 eur na sumu 250 eur, počnúc od 01. 09. 2014, t.j. odkedy nastúpila odporkyňa do 4. ročníka SZŠ v Bratislave, nakoľko z vykonaného dokazovania mal súd nad všetky pochybnosti preukázané, že na strane odporkyne došlo k podstatnej zmene pomerov, keďže odporkyňa v čase poslednej úpravy výživného nastúpila do 1. ročníka a v súčasnosti je v 4. ročníku SZŠ v Bratislave, kedy sa objektívne zvýšili náklady odporkyne na stužkovú slávnosť, prípravu na maturitu, v júni odborná prax v Nemecku - 85 eur na dva dni, ako aj výdavky súvisiace so zdravotným stavom odporkyne - zubár ročne 75 eur, odporkyňa nosí okuliare aj kontaktné šošovky - ročne cca 250 eur, dlhodobo užíva lieky - 30 eur, lieči sa na nefrológii, urológii a gynekológii a taktiež bolo preukázané, že je v schopnostiach a možnostiach navrhovateľa platiť odporkyni výživné v takto určenej výške, ktorú výšku výživného súd považuje za primeranú možnostiam a schopnostiam oboch rodičov zisteným v tomto konaní a tiež odôvodneným potrebám odporkyne. Súd z uvedených dôvodov zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 7P/34/2011-223 zo dňa 22. 10. 2012 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni zo sumy 200 eur na sumu 250 eur mesačne, ktorú sumu je navrhovateľ povinný platiť vždy do 15-tého dňa každého mesiaca vopred do rúk odporkyne s účinnosťou od 01. 09. 2014. Vo zvyšku, pokiaľ ide o vzájomný návrh odporkyne, ktorým žiadala zvýšiť výživné na sumu 350 eur, (t.j. nad sumu 250 eur), vzhľadom na vykonané dokazovanie ako nedôvodný zamietol. V ostaných častiach uvedený rozsudok č. k. 7P/34/2011-223 zo dňa 22. 11. 2012 zostal nezmenený. Zročné výživné za obdobie od 01. 09. 2014 do 30. 11. 2014 v sume 150 eur (3 mesiace x 50 eur) je navrhovateľ povinný zaplatiť odporkyni do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O náhrade trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Proti tomuto rozsudku okrem výroku, ktorým bol zamietnutý protinávrh odporkyne na zvýšenie výživného, podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a neúplne zisteného skutkového stavu veci. Rozhodnutie súdu považuje za jednostranné, arbitrárne, nepreskúmateľné, keďže súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s dôkazmi predloženými navrhovateľom, dôkazmi, ktoré boli zistené v priebehu konania a neuviedol v odôvodnení rozhodnutia, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Vo vzťahu k zmene pomerov na strane navrhovateľa sa obmedzil na konštatovanie odôvodnenia rozhodnutia súdov takmer štedrých dvoch rokov a absolútne sa nezaoberal preukázanou zmenou pomerov navrhovateľa a vo vzťahu k matke odporkyne, ktorá má rovnaké práva a povinnosti vo vzťahu k plneniu vyživovacej povinnosti k odporkyni. Súd považoval výdavok navrhovateľa vyplývajúci z nájomného vzťahu za taký, ktorý nie je potrebné vynaložiť na bývanie a neprihliadol na skutočnosti, ktoré mu vylučujú bývanie navrhovateľa v rodinnom dome na K. ulici i pre opakované nehody s ostatnými a tiež vzhľadom na túto skutočnosť, že navrhovateľ začal nový život s inou partnerkou. Navrhovateľ musí tiež zabezpečiť primerané podmienky na bývanie pre syna A., preto argument súdu, že navrhovateľovi nič nebráni, aby býval v spoločnej domácnosti v rodinnom dome, ktorého je podielovým spoluvlastníkom, neobstojí. Navrhovateľ súdu odôvodnil podstatné okolnosti, ktoré ho viedli k podaniu návrhu. Predložil súdu dôkazy na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožnil súdu sprístupnenie chránených údajov, ako aj ďalších skutočností potrebných pre rozhodnutie. Navrhovateľ si splnil povinnosť, ktorú mu ukladá právna úprava a bez splnenia ktorej by mohol vychádzať zo zákonnej domnienky príjmu podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Súd však rozhodol spôsobom, akoby si navrhovateľ túto povinnosť nesplnil. Pokiaľ súd neuznal výdavok na bývanie 200 eur, mal uviesť rozsah, v akom je podľa jeho názoru takýto výdavok oprávnený. Navrhovateľ však musí niekde bývať, a pokiaľ by si niečo prenajal, vychádzajú súčasné náklady na nájomné omnoho nižšie. Súd nemôže prehliadať preukázané výdavky navrhovateľa na elektrickú energiu, či vodu. Súd sa stále opiera o skutočnosť, že nehnuteľnosť, v ktorej býva navrhovateľ ako nájomca stavali manželia B. pričom vychádza z vyjadrení ostatných členov rodiny a absolútne neberie do úvahy listinné dôkazy, ktorých pravdivosť nie je možné spochybniť. Od navrhovateľa súd požaduje, aby vyčerpávajúcim spôsobom preukazoval svoje tvrdenia listinnými dôkazmi, na strane druhej vo vzťahu k odporkyni súdu postačí jej vyjadrenie, napriek tomu, že je v rozpore so záväznými

údajmi zapísanými v katastri nehnuteľností. Pripustenie takéhoto hodnotenia vykonaných dôkazov je neprípustným zásahom do vlastníckeho práva. Navrhovateľ podrobným spôsobom súdu špecifikoval svoje približné mesačné výdavky vo výške 392 eur. Odporkyňa súdu predložila doklady a špecifikovala približné mesačné výdavky vo výške 297 eur, ktoré sa na základe zavedenia bezplatného spôsobu cestovania vlakom znížili na 273 eur. Tieto výdavky navrhovateľ v zásade nespochybňoval. Pokiaľ však ide o ďalšie výdavky, ide o jednorazové výdavky. Matka odporkyne špecifikovala približné mesačné výdavky vo výške 370 eur. Vo vzťahu k viacerým výdavkom matky navrhovateľ uviedol skutkové tvrdenia, ktoré spochybňujú vynaloženie výdavkov vo výške, ktorú uviedla matka odporkyne. S týmito námietkami navrhovateľa sa súd vôbec nezaoberal. Išlo o náklady súvisiace s úhradou za pohonné hmoty, náklady na zakúpenie dreva na vykurovanie rodinného domu a náklady na spotrebu vody. Navrhovateľ počas súdneho konania navrhoval vykonať viaceré dôkazy vo vzťahu k primeranosti predkladaných výdavkov matky odporkyne i vlastnej matky, ako aj vo vzťahu k zisteniu ďalšieho príjmu rodiny, keďže predpokladal, že taký existuje, vzhľadom na všetky okolnosti ale nemal o ňom konkrétnu vedomosť. Na podklade návrhov na doplnenie dokazovania, ktoré navrhovateľ súdu predložil, bola zistená závažná zmena pomerov na strane matky odporkyne. Z vyjadrenia spoločnosti Allianz-Slovenská poisťovňa, a. s. vyplýva, že matka odporkyne je obchodnou zástupkyňou, z čoho je evidentný príjem manželky navrhovateľa v priemernej výške 170,14 eura mesačne. Matka odporkyne je tak podnikateľom. Jej priemerný mesačný príjem je tak 670 eur. Ostatné výdavky odporkyne a matky navrhovateľa na poslednom pojednávaní sú preto len čistou špekuláciou a zavádzaním súdu. Matka odporkyne úmyselne zavádzala súd, a preto jej všetky tvrdenia o príjmoch a výdavkoch považuje za skreslené. Na základe závažnej zmeny pomerov počas súdneho konania na strane matky odporkyne bolo jej povinnosťou podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine predložiť doklady o svojej podnikateľskej činnosti a sprístupniť potom súdu informácie. Rozhodnutie súdu 1. stupňa preto malo byť vydané v súlade s nespĺnením si povinnosti rodiča, v tomto prípade matky odporkyne. Ak súd uvádzal, že životná úroveň navrhovateľa sa zvýšila tým, že žije v spoločnej domácnosti so svojou priateľkou, je potrebné uviesť, že s týmto tvrdením nemožno súhlasiť, pretože MUDr. T. F. nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k navrhovateľovi, ako aj k inému členovi rodiny B. a je len na jej dobrej vôli, ako mu pomôže pri dennodennom živote pri riešení rôznych životných situácií. Ďalšou podstatnou zmenou okolností na strane navrhovateľa je zdravotný stav, ktorý mu spôsobuje problémy od mesiaca september 2013 a ktoré pretrvávajú doposiaľ. Obmedzenia a zákazy nariadené lekárom vo vzťahu k dvíhaniu predmetov, státiu v práci, kľudovému režimu a samotnej bolesti navrhovateľovi objektívne znemožňujú dosahovať vyššie výnosy z podnikania, a naopak, došlo k ich poklesu v roku 2014 v porovnaní s rokom 2013. Súd do úvahy nebral vplyv zdravotných problémov na dosahovanie príjmov z podnikania. Ak súd uviedol, že navrhovateľ nie je dlhodobo PN, tak navrhovateľovi ošetrojúci lekár ani nemôže vystaviť PN, pretože v 1. roku podnikania nie je povinnosťou platiť odvody na poistenie v Sociálnej poisťovni. Dlh na výživnom splatil navrhovateľ s pomocou jeho priateľky, aby zabránil exekúcii na spoluvlastnícky podiel navrhovateľa k rodinnému domu. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie.

Odporkyňa k odvolaniu navrhovateľa vo vyjadrení uviedla, že odvolanie navrhovateľa považuje za nedôvodné a napadnuté rozhodnutie súdu 1. stupňa navrhla ako vecne správne potvrdiť. Súd 1. stupňa vo svojom rozsiahlom odôvodnení podrobne špecifikoval, ktoré dôkazy vykonal a ktoré skutkové zistenia z nich mal za preukázané. Má za to, že bolo nepochybne nepreukázané, že od poslednej úpravy výživného nedošlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľa ohľadom jeho životnej úrovne, majetkových pomerov a zárobkovej činnosti. Naopak, preukázalo sa to, že navrhovateľ fakticky vykonáva podnikateľskú činnosť v oblasti mäsovýroby, ktorú činnosť najprv vykonával pod subjektivitou svojej matky L. B., neskôr po subjektivitou spoločnosti Rebeka Style s. r. o. a v súčasnosti pod svojim menom. Tým sa potvrdilo, že hodnotenie skutkového stavu v predchádzajúcom konaní bolo správne, a že navrhovateľ v predmetnom konaní nepochybne zavádzal súd ohľadom svojich príjmov a spôsobu obživy. Súd preto v tomto konaní postupoval správne, keď porovnával súčasnú situáciu navrhovateľa so skutkovým stavom, ktorý bol preukázaný v predchádzajúcom konaní a neobstojí námietka navrhovateľa, že postup súdu v tomto konaní bol nezákonný z dôvodu, že skutkové zistenia založil na predchádzajúcom rozsudku, že nie je možné preberať výsledky dokazovania z predchádzajúceho súdneho konania, v ktorom podľa názoru navrhovateľa nebol zistený jeho reálny príjem. Je zrejmé, že tvrdenia navrhovateľa ohľadom dôvodnosti jeho návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti z dôvodu zmeny v príjmoch nemôžu obstať, keďže pri poslednej úprave výživného deklaroval príjem vo výške minimálnej mzdy a v tomto konaní deklaruje zvýšenie až na 600 eur. Nie je preto dôvod

na zníženie vyživovacej povinnosti, ak sa ním deklarovaný predchádzajúci príjem podľa jeho súčasného tvrdenia viac ako zdvojnásobil. Ani ohľadom výdavkov navrhovateľa nedošlo k žiadnym zásadným zmenám od predchádzajúcej úpravy. Jediná zásadná zmena je v tom, že navrhovateľ oficiálne priznáva tú skutočnosť, že vo svojej domácnosti býva s ďalšou osobou, ktorá je zárobkovo činná a podieľa sa na nákladoch na chod domácnosti a dokonca financuje zahraničné dovolenky a darčeky pre syna A.. Čo sa týka námietky navrhovateľa, že súd nezohľadnil ako dôvod na zníženie výživného ním prezentovaný výdavok na bývanie 200 eur, je toho názoru, že súd správne vyhodnotil účelovosť a neopodstatnenosť týchto výdavkov. Navrhovateľ v predchádzajúcom konaní býval na tejto chate bezplatne, čo potvrdil aj sám navrhovateľ. Poukázala tiež na to, že v zmysle zákonnej prednosti výživného pred inými výdavkami správne prihliadol, keď navrhovateľovi neuznal výdavok na bývanie. Uviedla, že navrhovateľ je stále podielovým spoluvlastníkom rodinného domu, z ktorého sa dobrovoľne odsťahoval. Je pravdou, že sa jej znížili výdavky na cestovanie vlakom, ktoré je t. č. zdarma, avšak aktuálne sa jej zvýšili výdavky s jej zdravotnými problémami, s močovými cestami a lekár jej predpísal užívať liek, kde dopláca 13,84 eura za jedno balenie. Tento liečebný režim by mal trvať 2 roky. V ostatnom sa stotožnila so skutkovými zisteniami a posúdením vykonaných dôkazov prvostupňovým súdom.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednania na nariadenom odvolacom pojednávaní podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je čiastočne dôvodné, preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na zníženie výživného podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil a v napadnutej časti týkajúcej sa zvýšenia vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyňi a v časti zročného výživného rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil.

Predmetom konania bolo zníženie výživného na odporkyňu zo sumy 200 eur na sumu 70 eur mesačne a tiež posúdenie vzájomného návrhu odporkyne na zvýšenie výživného na sumu 350 eur mesačne. Keďže odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa podal len navrhovateľ, a to v časti zamietnutia jeho návrhu a vo vyhovujúcej časti protinávrhu odporkyne, predmetom odvolacieho konania je posúdenie návrhu navrhovateľa na zníženie výživného a vzájomného návrhu odporkyne len v tej časti, v ktorej bolo jej návrhu vyhovené, teda do sumy 250 eur.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich

schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 ZoR rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 65 ods. 3 ZoR výživné pľnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

V ustanovení § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj v ustanovení § 163 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (OSP) je zakotvená zásada, podľa ktorej už stanovené výživné je možno zmeniť, ak dôjde k zmene pomerov. Z ustanovení § 78 ods. 1 ZoR a § 163 ods. 2 OSP tiež vyplýva, že pre povinnosť platiť stanovené výživné sa uplatňuje zásada, že stanovené výživné má zodpovedať pomerom, za ktorých bolo stanovené. Ak dôjde k zmene pomerov, musí sa to odraziť aj v úprave vyživovacej povinnosti. Vzhľadom k povahe výživného však pri zmene pomerov nedochádza automaticky i k zmene vyživovacej povinnosti, ale zmena pomerov je iba dôvodom na začatie nového súdneho konania, ktoré sa môže skončiť novou úpravou výživného. Preto aj dokazovanie súdu sa musí zamerať na to, či došlo k zmene pomerov, t.j. musia byť spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa rozhoduje o novej úprave (R 72/65). Ak k zmene pomerov skutočne došlo, súd musí zmeniť pôvodnú úpravu výživného a vo výroku nového rozsudku musí vyjadriť, že ide o zmenu predchádzajúcej úpravy výživného, ktorú presne označí. Pokiaľ ide o zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu výživného stanoveného súdom, musí byť takej povahy, aby tu bol reálny dôvod meniť už vydané súdne rozhodnutie. Takouto zmenou pomerov nie je akákoľvek zmena v hľadiskách, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho (podstatného) charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie pôvodného rozhodnutia o výživnom, teda musí ísť o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov (R 3/67). Z podstatných okolností, ktoré odôvodňujú zmenu výživného možno uviesť pribudnutie alebo odpadnutie vyživovacej povinnosti povinnému, podstatný pokles alebo podstatné dôvodné zníženie príjmov, vyššie odôvodnené potreby oprávnenej osoby, ku ktorým môže dôjsť buď okamžite, napríklad v dôsledku nástupu do školy, či nástupu na strednú alebo vysokú školu, potom je to tiež vyšší vek oprávneného, s čím súvisí aj nárast odôvodnených potrieb v dôsledku uplynutia dlhšej doby.

Odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci a vec ohľadom návrhu navrhovateľa aj správne právne posúdil, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa stotožňuje, na

tieto v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 OSP odkazuje. Vo vyhovujúcej časti týkajúcej sa protinávrhu odporkyne na zvýšenie vyživovacej povinnosti odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu, zisteného súdom prvého stupňa, avšak dospel k záveru, že v danej veci dôvody pre zvýšenie vyživovacej povinnosti neboli, preto v tejto časti rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil a návrh v tejto časti zamietol. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a na potvrdenie záverov súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a k zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti, k dôvodom odvolania navrhovateľa uvádza, že súd prvého stupňa v danej veci dostatočne zistil skutkový stav a výsledky vykonaného dokazovania dostatočne zhrnul a odôvodnil, z čoho vychádzal a čo mal za preukázané, preto odvolací súd považoval za dostatočne odôvodnené a preskúmateľné. Keďže pre napadnuté rozhodnutie bolo podstatné preukázanie, či došlo od ostatného rozhodovania o výživnom k zmene pomerov, súd prvého stupňa sa správne zameril na posúdenie tejto zmeny, a pokiaľ mal zmenu pomerov vyhodnotiť, musel vychádzať z ostatného rozhodovania o výživnom spreď dvoch rokov. Čo sa týka výdavku na bývanie a skutočnosti, že otec nevyužíva možnosť bývať v nehnuteľnosti, ktorej je podielovým spoluvlastníkom, odvolací súd poznamenáva, že ak sú súčasné vzťahy rodičov odporkyne napäté a dochádza medzi nimi ku konfliktom (a to bez ohľadu na to, kedy tieto konflikty vznikli), nemožno navrhovateľa nútiť, resp. v jeho neprospech hodnotiť tú skutočnosť, že v tejto nehnuteľnosti nebýva, najmä tiež, keď žije s novou partnerkou. A aj keď odvolací súd mesačnú výšku nákladov na bývanie v sume 200 eur považoval za primeranú, po zhodnotení celkových pomerov, zohľadniac aj výdavky na bývanie a energie, dospel zhodne ako súd prvého stupňa k záveru, že dôvody na zníženie vyživovacej povinnosti voči odporkyni neboli a neboli tiež ani dôvody na zvýšenie výživného na odporkyňu. Pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine, odvolací súd pre jeho aplikáciu nevidel dôvody, pričom toto ustanovenie neaplikoval voči navrhovateľovi ani súd prvého stupňa a odvolací súd nevidel ani dôvody na jeho aplikáciu matky odporkyne. Aj keď matka odporkyne okrem príjmu z hlavného pracovného pomeru svoj vedľajší príjem neuviedla a na podnet navrhovateľa ho zistil súd, z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že tento jej príjem z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu je len jej vedľajším príjmom, pričom bola zistená jeho výška. Čo sa týka námietok navrhovateľa voči výdavkom matky odporkyne na pohonné hmoty, drevo a vodu, z hľadiska posúdenia celkových možností matky odporkyne nebolo tak detailné rozobratie týchto nákladov určujúce. Odvolací súd sa stotožňuje tiež so záverom súdu prvého stupňa, ktorý ohľadne nákladov navrhovateľa zohľadnil aj to, že v spoločnej domácnosti býva s priateľkou, pretože pokiaľ spolu žijú v spoločnej domácnosti, obaja sa majú spoločne podieľať na nákladoch na bývanie a domácnosť. Čo sa týka zohľadnenia zdravotného stavu navrhovateľa, odvolací súd k tomu dodáva, že vzhľadom k tomu, že práve v čase zdravotných problémov začal navrhovateľ pracovať ako samostatne hospodáriaci roľník, je potrebné vychádzať z toho, že napriek jeho zdravotným problémom je schopný túto prácu, ktorú doteraz vykonával prostredníctvom iných osôb, vykonávať. Vychádzajúc z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa preto odvolací súd dospel k záveru, že dôvody pre zníženie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni neboli, preto rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Čo sa týka napadnutej vyhovujúcej časti, odvolací súd okrem už uvedeného dodáva, že odporkyňa mala v poslednom školskom roku výdaje porovnateľné s tými, aké mala v čase ostatného rozhodovania o vyživovacej povinnosti na ňu a zmena nastala v tom, že jej vznikli výdaje na stužkovú a tiež to, že k 18. narodeninám jej stará matka darovala motorové vozidlo. Jej celkové výdavky sa tak podstatným spôsobom nezmenili a jej celkové majetkové pomery sa zlepšili, a preto, zohľadniac jej výdavky a celkové majetkové pomery oboch rodičov, odvolací súd dospel k záveru, že v danej veci nie sú dôvody na zvýšenie vyživovacej povinnosti, preto rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti podľa § 220 OSP zmenil a návrh zamietol.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 a 4 OSP nerozhodoval, keďže súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol postupom podľa § 151 ods. 3 OSP. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.